

De koelbloedige kapitein

‘O zee, o zee, /Neem mijn bootje weer mee, /het ligt hier zo eenzaam op het droge. /Stuur toch een golf, maar als je blijft een hoge.’ De golf komt en de kleine kapitein neemt Marinika, dikke Druif en bange Toontje mee de wijde wereld in, in eerste instantie op weg naar het eiland van Groot en Groei.

Hebt u dat ook? Er zijn boeken die we als kind voorgelezen krijgen, en die we nooit meer vergeeten. Ik zie zelfs de juffrouw nog voor me die De Kleine Kapitein voorlas. Ik heb het boek aan mijn zoon cadeau gedaan, en samen zijn we met hem meegevaren, zittend op de rand van het bed.

Tussen het eiland van Groot en Groei, het land van Waan en Wijs, en de zeetuin van vader Blauwkrab, brengt Paul Biegel steeds weer dat geruststellende beeld: de kleine kapitein staat aan het roer, wijdbeens, onverstoorbaar, met zijn ogen gericht op de kim.

Het doet me denken aan het moderne handelsalgoritme dat ons onverstoorbaar door turbulente markten navigeert. Het koerst af op een einddoel, maar is zich elk moment bewust van de stroming.

Het algoritme vaart het liefst door donkere poelen omdat daar de prijzweerstand het kleinst is. In het jargon heten die *dark pools*. Het zijn alternatieve handelsplatforms waar institutionele beleggers hun transacties kunnen uitvoeren tegen een voordeligere prijs dan op de traditionele beurzen. Dat heeft wel als nadeel dat ze vaak moeten wachten tot er een tegenpartij beschikbaar is.

Als er plots donkere wolken verschijnen, is het wellicht geen goed idee om nog lang te wacht-

‘Het moderne handelsalgoritme vaart het liefst door donkere poelen’

Het FD vroeg vijf economen een vakwijsheid uit te leggen aan de hand van een boek. Dat kan een roman, kort verhaal, of zelfs een sprookje zijn. Als het maar fictie is.

In aflevering 4, Albert Menkveld, hoogleraar finance aan de Vrije Universiteit Amsterdam, kiest voor ‘De kleine kapitein’.

ten. In dat geval zal het algoritme overschakelen naar de traditionele beurs, die dus iets duurder is, maar waar wel meteen een tegenpartij te vinden is. Als het dus stormachtig wordt, stuurt de kleine kapitein het schip gauw naar de vertrouwde diepe vaargeulen.

Cijfers over de beurshandel staven dat. Als bijvoorbeeld de VIX omhoogschiet — dit is een barometer die de nervositeit van beleggers meet — dan neemt het marktaandeel van de traditionele beurzen razendsnel toe.

In extreme situaties kan de handel buiten de beurs om zelfs volledig verdampen. Een voorbeeld hiervan is de handel in het uur na de val van de Zwitserse frank in januari 2015. De *quote streams* van grootbanken droogden op en er was enkel nog handel via EBS, een belangrijke valutabeurs.

Het handelsalgoritme is bij dit alles dus een vaardige, koelbloedige kapitein, die te allen tijde de zee en de hemel in de gaten houdt, en razendsnel reageert. Als bange Toontjes gluren beleggers af en toe door het luik, zien de kleine kapitein, en weten: het komt goed.